

ὅτι ὄχι ὅλη ἡ ἡμέρα. ἀλλὰ μία μόνον ὥρα αὐτῆς εἶνε ἀποφράς. «Ἡ Τρίτη ἔχει μία ὥρα κακὴ.» ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὥρα αὕτη εἶνε ἄγνωστος, πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν ἔχουσι τὴν πρόνοιαν νὰ προφυλάσσωνται πάσας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας.

Ἐπάρχουσιν ὁμως καὶ οἱ γνώσκοντες τίς εἶναι ἡ κακὴ ἐκείνη ὥρα τῆς Τρίτης, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἐπομένη ἀθηναϊκὴ διήγησις. «Μιὰ μάννα καταριώταν μιὰ φορά τὸ παιδί της. Ἦτανε ἡμέρα Τρίτη. Τὴν ἄκουσε μιὰ κακὴ γειτόνισσα καὶ τῆς εἶπε· Ἄν θέλῃς νὰ καταραστῆς τὸ παιδί σου ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ πότε θὰ πιάνῃ ἡ κατάρα. Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα τῆς ἐφώνασε· Γειτόνισσα τώρα νὰ τὸ καταραστῆς καὶ πιάνει. — Μπᾶ, ποῦ νὰ χυθοῦν τὰ μάτια σου καλύτερα, ὄχι γὼ θὰ καταραστῶ τὸ παιδί μου! εἶπεν ἡ μάννα. Καὶ ἡ κακὴ γειτόνισσα ἀμέσως ἐστραβώθηκε.» 1)

Ἄφ' οὗ δὲ πρὸς ἑναρξιν πάσης οἰασδὴποτε ἐπιχειρήσεως καὶ παντὸς ταξειδίου εἶναι ἀνεπιτήδεις ἡ Τρίτη, πολλῶ μᾶλλον θεωρεῖται τοιαύτη προκειμένου περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀσύνητος, ὁ διαπράξας τὸ ἔγκλημα νὰ γεννηθῇ Τρίτην, θὰ καταληφθῇ ὑπὸ φρίκης μανθάνων ἐκ τῶν Ἱατροσοφῶν τὰ ἐπικρεμάμενα αὐτῷ δεινά. Ἀποτρόπαιος περιγράφεται οὗτος τὸν χαρρακτῆρα, καίπερ καλὸς τὸ εἶδος καὶ εὐπρεπῆς.

«Ἄν γεννηθῇ ἀνὴρ ἡμέραν Τρίτην εἶναι ἀκατάδεκτος, ἀψύς, αὐστηρός, ἀδιάντροπος, ἀπρόσωπος, καματάρης, στρατοκόπος, μαγκελλάρις, ἄσπλαχνος, ἀνελεήμων, τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος, κλέπτης, ἄτακτος, ἄσωτος, χωριάτης, χολῆς γεμᾶτος· ὁμως ἔμπειρος εἰς μάθησιν· καὶ θέλει λάβῃ κατάραν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ ἀπὸ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς. Καὶ πολλὰ ὀλίγοι ἀλλάζουσι ἀπὸ αὐτὰ τὰ ποιήματα, εἰάν γεννηθοῦν εἰς τὴν κακὴν ὥραν.» 2)

πρωτοκινουῶσιν εἰς δρόμον.— Ἄλλαι μαρτυρίαι περὶ τῆς διαδόσεως τῆς προλήψεως εἶναι αἱ ἑξῆς: Δ. Καραγιάννη, Δεισιδαιμονίας δοκίμιον. Ἐν Σμύρνῃ, 1872 σ. 257 (Σμύρνη, ὅτι δὲν ἀρχίζουν ἔργον τὴν Τρίτην)— Georgeakis, Le Folk-lore de Lesbos. Par. 1894 σ. 314. (Λέσβος— Ὅτι δὲν ταξειδεύουσι τὴν Τρίτην).— Ζωγράφειος Ἀγών, Κ[πολις, 1891 τ. Α' σ. 14 (Ἡπειρος.— Ὅτι δὲν ταξειδεύουσι, οὐδ' ἐπιχειροῦσιν ἔργον τι).

1) Τὴν διήγησιν ταύτην ἤκουσα παρὰ τῆς ἀοιδίμου κυρίας Μαρίας Ἰαννῆς Γρ. Καμπούρογλου.— Παραπλησίαν κορινθιακὴν διήγησιν ἐδημοσίευσεν ἔν Δημ. μετεωρολ. μύθ. 1880 σ. 39. κατὰ ταύτην κακὴ εἶναι ἡ ὥρα καθ' ἣν διέρχεται σ υ ρ μ ό ς, ἤτοι ἀνεμοστρόβιλος, ἐν ᾧ φέρονται στοιχεῖα καὶ δαίμονες.

2) Χειρόγραφον Ἱατροσοφῶν τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἀποκειμένον παρ' ἐμοῦ. φ. 4 β.

Καὶ ἀλλαγῶ: 1)

«Τῆς Τρίτης καλύτερον ἦτον νὰ μὴ γεννηθοῦν. Περί σημείων ἀμφοτέρων ὁποῦ γεννηθοῦν τὴν τρίτην ὥραν τοῦ Ἄρεως. Αὐτὸς εἶνα· ἄσπρος εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ὀλίγον κόκκινος με κάποια σημεῖα· τρίγες κόκκιναις καὶ γέεια ἀραιὰ, ὀμμάτια μικρὰ, ὀδόντια στραβά· εἰς τὸ εἶδος χαρούμενος· ἀνοικτός εἰς ταῖς πλάταις καὶ πολλὰ καλὰ συνθεμένος. Εἰς τὸ κακὸν πηγαίνουν.—Τ ἦ ς κ ὀ ρ ης. Ἡ γεννηθεῖσα κόρη ἐν ἡμέρᾳ Τρίτῃ εἰς τὴν ὥραν τὴν κακὴν γίνεται μεθύστρια, καταλαλήτρια, μονοφάγισσα, δολερὰ καὶ πονηρά, τραγουδιστίνα, ἄβηθ, ἀνεῖδήμων, ἄσπλαχνη, ταβερνάρισα, κλέφτρα, ψεύτρα, πολυφαγοῦσα, γυγγύστρια, ἀδιάντροπη, σουρεύτρα καὶ διὰ παντὸς καταπραμένη καὶ ὀλίγαις βρῖσκονται ἀπὸ αὐταῖς, ὅπου ἔχουν τὰ τοιαῦτα.»

Ἡ παράταξις τοσοῦτον πλουσίου θησαυροῦ κοσμητικῶν ἐπιθέτων, ἣν δὲν ἰσχύει νὰ κολάσῃ ἢ ἐν τέλει ἐπιφερομένη παρατήρησις, ἥκιστα ἐνθαρρυντικὴ εἶναι βεβαίως εἰς τὰς ἀτυχεῖς τριτογεννημένας. Ὁ ἀνὴρ ὅμως, οὗ τοὺς ἠθικοὺς χαρακτῆρας διαγράφει ἐν ἄλλῳ τόπῳ τὸ Ἰατροσόφιον, εὐκόλως θὰ παρηγορηθῆ βλέπων ὅτι ὁ χαρακτῆρ αὐτοῦ εἶναι ὁ διακρίνων τοὺς νικηφόρους στρατηγούς, τοὺς κατακτητὰς καὶ καθόλου τοὺς μεγαλοπράγμονας ἀνδρας.

«Ὁ Ἄρης ὀρίζει τὴν Τρίτην,» λέγει τὸ Ἰατροσόφιον²⁾ «Ὁ γεννηθεὶς ἔσται μαυριδερός, κόκκινος, αἱματώδης, θυμώδης, κτρινωπός, πάντα κλίνει νὰ κάμη κακόν· νὰ χαλᾷ, νὰ λαβώνῃ, νὰ μὴ λυπᾶται διὰ τὸ (κακόν· καὶ φαρφαλιάρις· δὲν πιστεύει κανενοῦ, παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ του· ὁ λόγος του θέλει νὰ γίνετα· πάντα, νὰ γίνετα ἢ γνώμη του· καὶ αὐτὸ εἶναι δύσκολον· ἢ μετὰ νὰ γένῃ κλέπτῃς· εἶναι τολμηρὸς καὶ θέλει πάντα μετὰ τὴν καρδίαν του· θέλει ἔσται καλορριζικός εἰς πόλεμον· πολὺ αἶμα θέλει χύσῃ καὶ θέλει λαβωθῆ ἀτὸς του· καὶ θέλει ὀρκώνεται εἰς τὸν θεόν καὶ εἰς ἀγίους· οἱ ἀσθeneιαὶς του θερμασίαις ὕξειαις καὶ μεγάλαις καὶ θανάσμαῖς ποδαλγίαις καὶ ἄλλαις ἀσθeneιαῖς· καὶ ὁ θεὸς ἄς τὸν φυλάξῃ.»

Τοιαύτη λοιπὸν εἶναι, κατὰ τὰς δημώδεις προλήψεις, ἡ ἐπήρεια τῆς ἀποφράδος ἡμέρας. Ὅτι τὴν αὐτὴν πρόληψιν ἔχουσι καὶ οἱ Ἕλληνοί,³⁾ εἶναι εὐνόητον, διότι εὐκόλον ἦτο νὰ τὴν παραλάβωσι παρὰ τῶν Ἑλλήνων, ἕνεκα τῆς στενῆς πρὸς ἀλλήλους κοινωνίας. Περίεργον ὅμως φαίνεται ὅτι ἄλλοι Εὐρωπαϊκοί

1) αὐτ. φ. 38 α.

2) αὐτ. φ. 42 θ.

3) Hahn, Alban. Studien I σ. 157.

λαοὶ τὰντίθετα πρεσβεύουσι. Οὕτω παρὰ τοῖς Βοημοῖς καὶ τοῖς σοραβοῖς ἡ Τρίτη θεωρεῖται αἰσία πρὸς γάμους καὶ ὁδοιπορίας, παρὰ Σουηδοῖς δ' ἐπιτηδεῖα πρὸς πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἢ καθαρὰ Τρίτη. 1) Καὶ μόνον Γάλλος τις συγγραφεὺς, ὁ Jehan Tibault, ἐν βιβλίῳ τυπωθέντι περὶ τὸ 1580 δεικνύει δυσπιστίαν τινὰ πρὸς τὴν Τρίτην. «Τὴν Τρίτην ἐγεννήθη ὁ Κᾶϊν, λέγει Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ μηδὲν ἐπιχειρεῖ ὁ ἀσθενήσας κατ' αὐτὴν βαρεῖαν θὰ ἔγῃ τὴν νόσον, κατὰ μικρὸν ὅμως διὰ προσφόρου διαιτήτης ἀνακτᾷ τὴν υἰείαν. Τὰ δ' ὄνειρα τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς ταύτης οὐδεμίαν ἔχουσι πρόρρησιν τῶν μελλόντων· καὶ ὁ γεννηθεὶς ἐν ἡμέρᾳ Τρίτῃ ἔσται μακρόβιος » 2)

Ὅθεν ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι κατ' ἐξοχὴν Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ πρόληψις περὶ τῆς Τρίτης ὡς ἀποφράδος ἡμέρας. Καὶ θεωρεῖ ὁ λαὸς ἀπαισίαν τὴν ἡμέραν, διότι κατ' αὐτὴν ἔπεσεν ἡ Κωνσταντινούπολις. Ὁ λογος ὅμως οὗτος ἐπλάσθη ὕστερον, ἢ δὲ πρόληψις ἦτο παλαιότερα, ἀφοῦ καὶ οἱ σύγχρονοι τῆς καταστροφῆς εἰς τὴν ἄλθριαν ἐπήρειαν τῆς ἡμέρας ἀπέδιδον τὴν συμφορὰν. Ὁ ποιήτας μικρὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν τὸν Θρηῖνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως λέγει :

Εἰς τοῦ Μαΐου τοῦ μηνὸς ἔς τὰς εἴκοσι ἐννέα,
Τρίτην ἡμέραν δολερὴν, ποῦ αὐθέντευεν ὁ Ἄρης.
Ἐκείνη ἡ ὥρα ἢ βαρεὰ ἢ στιγμὴ τοῦ πλανήτου,
ἢ φούσκωσις Ἀνατολῆς ἐπήρασι τὴν Πόλιν. 3)

Ἄλλοι δὲ καταρᾶται καὶ λοιδορεῖ πικρῶς τὴν ἡμέραν :
Ἐκείν' ἡ ἡμέρα (ἢ) σκοτεινὴ, (ἢ) ἀστραποκαϊμένη
τῆς Τρίτης τῆς ἀσβολεροῦς, τῆς μαυρογελασμένης,
τῆς θεοκαρβουνόκαυτης, πουμπαρδοχλασμένης. 4)

καὶ παρακατιῶν ἀπεδίδει τὴν κατὰστροφὴν εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ πλανήτου Ἄρεως, τοῦ κυριαρχοῦντος τῆς Τρίτης, κατὰ τὰς ἀστρολογικὰς δοξασίας τῶν τότε.

Ἄρης ἐπερνοδιάβαινε τὴν Τρίτην βουρχωμένος
ἀπὸ τὸν ἅγιον Ῥωμανὸν ὅλος αἱματωμένος,
ἔς τὸ αἶμα τῶν χριστιανῶν αἱματοκυλισμένος. 5)

1) Grimm, Deutsch Mythologie σ. 1093 (σ. 954 δ' ἐκδ). Παρὰ τοῖς παλαιοῖς Μεξικανοῖς ἡ τρίτη τοῦ μηνὸς ἐνομιζέτο αἰσία. (Waitz, Anthropologie τ. IV σ. 164).

2) P. L(acroix) Jacob, Curiosités des sciences occultes σ. 190.

3) σ. 126—123. Ἐν Ellissen, Analekten τ. II σ. 122. Ὁ τελευταῖος στίχος φαίνεται τετραγαμένως γραπτέον ἕως αἰ φούσταις τῆς Ἀνατολῆς.

4) αὐτ. σ. 194—6 σ. 132.

5) αὐτ. σ. 420—2 σ. 164.

Καὶ ὁ ἱστορικὸς Λαόνικος Χαλκοκονδύλης 1) Ἄρεως ἡμέραν λέγει τὴν τῆς ἀλώσεως.

Ἐκατὸν δὲ καὶ πλέον πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔτη, τῷ 1348, ἑτέρα ἐθνικὴ καταστροφὴ ἀπεδόθη εἰς τὴν ἐπήρεια τῆς Τρίτης. Ὅτε οἱ ὑπὸ τοὺς Ψαρρομηλίγγους Κρήτες ἐπαναστάται παρεσκευάζοντο εἰς μάχην κατὰ τῶν Ἑνετῶν «τὴν ἡμέρα Τρίτη τῆς ἐβδομάδος τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, ἡμέρα κατὰ τὴν κοινὴν πρόληψιν ἀπαισία. . . Ἐνεκα δὲ τῆς ἀπαισίας ἡμέρας οἱ φρονιμώτεροι τῶν ἀρχηγῶν συνεβούλευσαν τὴν ἀποχὴν τῆς ἐπιθέσεως καὶ πάσης πολεμικῆς ἐργασίας. . . Ἄλλ' οἱ Ψαρρομηλίγγοι τοὺς Κάλχαντας ἐκείνους, ὡσπερ μάντις κακῶν περιφρονήσαντες ἐρωωμενέστερον παρεκέλευσαν εἰς τὴν ἐπίδρομὴν τοὺς ὀπαδούς » Ἐπῆλθε δὲ πανωλεθρία τῶν Κρητῶν, φονευθέντων καὶ τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν

Ὁ ἱστορῶν ταῦτα Ζαμπέλιος 2) οὐδεμίαν ἀναφέρει μαρτυρίαν· ἐπειδὴ δ' οὐχὶ σπανίως ἐλέγχεται παρεμβάλλον ἰδίας εἰκασίας εἰς τὰς ἱστορικὰς περιγραφάς, δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἀσφαλῶς ἐξηκριθωμένον τὸ γεγονός. Ἄλλ' ἀντὶ τούτου ἔχομεν ἄλλο γεγονός παλαιότερον καὶ ὑπὸ ἱστορικοῦ ἀξιοπιστοῦ βεβαιούμενον.

Ἐν τῷ πρὸς τοὺς Οὐγκρούς πολέμῳ ἐπὶ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ, κατὰ τὴν 8 Ἰουλίου 1164 ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς διαβάς τὸν Δούναβιν ἠτοιμάζετο εἰς ἐπίθεσιν κατὰ τῶν πολεμιῶν. Ὁ ἀνδρεῖος στρατηγὸς Ἀνδρόνικος ὁ Κοντοστέφανος εἶχεν ἤδη παρατάξῃ τὰς ὑπ' αὐτὸν φάλαγγας, ὅτε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἀγγελιαφόρος κομιζῶν ἐκ τοῦ βασιλέως γράμματα, ἐπιτάσσοντα νὰ ἀναβάλῃ τὴν συμπλοκὴν, διότι ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἀσύμφορος εἰς πολεμικὰ ἔργα. Ἄλλ' ὁ στρατηγὸς ἔθεσεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ τὴν ἐπιστολὴν, μῆτε εἰς τὰ γραφόμενα διὰς προσοχὴν, μῆτε εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ μεγιστᾶνας φανερώσας τὰ προσταχθέντα. Συνάψας δὲ μάχην ἐνίκησε περιφανεστάτην νίκην, λαμπρῶς διαψεύσας τοὺς δεισιδαίμονας φόβους τοῦ βασιλέως.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγίου Προκοπίου, ἐν ἣ κατὰ τὸν βυζαντινὸν ἱστορικὸν Νικήταν Χωνιάτην ἐγένετο ἡ μάχη, συνέπεσε τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐν ἡμέρᾳ Τρίτῃ. Οὗτος λοιπὸν ἦτο φαίνεται ὁ λόγος, δι' ὃν ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέτρεψε τὸν στρατηγὸν τοῦ νὰ συνάψῃ μάχην. «Ἀπετρέπετο δὲ ὡς ἀποφάς ἡ τότε ἡμέρα καὶ ὅλως ἀσύμφορος πρὸς τὴν κατ' Ἄρεα συμβολήν, ἐπεὶ καὶ ἦν τὰς πλείστας καὶ

1) σ. 394 Bonn.

2) Σπ. Ζαμπελίου Ἱστορικὰ σκηνογραφήματα ἐν Πανδώρα τ. Γ' σ. 577-8.

μεγίστας τῶν πράξεων, καὶ παρὰ θεοῦ τὸ πέρασ κατ' εὐδοκίαν εἶτε μὴ δεχομένης, ταῖς τῶν ἄστρον οὐκ οἶδ' ὅπως περιπλοκαῖς καὶ ταῖς τοιαῖςδε θέσεσι καὶ κινήσεσιν ἐπαντιθεῖς, καὶ τοῖς παρὰ τῶν ἀστρολεσχούντων λεγομένοις καθυπαγόμενος ἴσα ταῖς ἐκ θρανίδος τοῦ θεοῦ ἀποφάσεσιν.»¹)

Ἐκ τῶν λόγων τοῦ στιχουργοῦ τοῦ Θρήνου καὶ ἐκ τῶν περικοπῶν τῶν ἰατροσοφίων, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω παρεθέσαμεν, σαφῶς καταφαίνεται διὰ τὴν Τρίτη θεωρεῖται ἀποφράς ἡμέρα.

Ἡ περὶ τῶν ἀποφράδων δεισιδαιμονία διττὴν ἔχει πηγὴν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον θρησκευτικούς λόγους ὅπως θεωρῶσιν μισρὰς ἡμέρας τινάς. Ἦσαν ἀποφράδες αἱ ἡμέραι τῶν Ἀνθεστηρίων, διότι ἐν αὐταῖς ἐπλανῶντο ἐπὶ τῆς γῆς αἱ ψυχαὶ τῶν τεθνεώτων ὁμοίως ἢ τῶν Πλυντηρίων, ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐκομίζετο τότε τὸ ξόανον τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὑπετίθετο ὅτι ἡ πολιτοῦχος θεὰ κατέλειπε πρὸς ὦραν τὴν πόλιν. Ὁ ἐπιχειρῶν τι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας οὐδεμίαν εἶχε ἐλπίδα ὅτι θὰ τύχη τῆς προστασίας τῶν θεῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμελῶς ἀπέφευγον πᾶσαν πράξιν. Ὁμοῖος λόγος παρῶρμησε καὶ τοὺς Ῥωμαίους πρὸς ὄρισμὸν τῶν ἀποφράδων, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίσης ἀποφράδας ἐνόμιζον τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἦγον τὴν μνήμην πάθους τινὸς Θεοῦ.

Ὁ ἄλλος δὲ πλὴν τοῦ θρησκευτικοῦ λόγος τοῦ ὄρισμοῦ τῶν ἀποφράδων ἡμερῶν στηρίζεται εἰς ἀστρολογικὰς δοξασίας. Πιστεύοντες ὅτι αἱ τύχαι τῶν ἀνθρώπων συνδέονται πρὸς τὴν ὑποτιθεμένην ἐπήρεια τῶν πλανητῶν ἢ ἄλλων τινῶν ἄστρον, ἐφοβοῦντο νὰ πράξωσι τι καθ' ἃς ὥρας ἐνόμιζον ὅτι ὀλεθρία θὰ ἦτο ἢ τοιαύτη ἐπήρεια.

Κυριεύων πλανήτης τὴν Τρίτην εἶναι ὁ Ἄρης, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη ἔλαβε τὸ ὄνομα ἐν ταῖς πλείστασι τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν. Μίαν δ' ὥραν τῆς Τρίτης (τὴν κακὴν ὥραν τῆς Τρίτης κατὰ τὰς δημῶδεις δοξασίας) ἐπίστευον ὅτι συνέπιπτε πρὸς τὴν τοῦ Ἄρεως καὶ ἡ τοῦ πλανήτου Κρόνου ἐπικράτησις, ἐξ οὗ ἐπικινδυνωτάτη καθίστατο ἡ ὥρα ἐκείνη. Χειρόγραφός τις Σολομωνική μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ ἀπαισία ὥρα τῆς Τρίτης εἶναι ἡ δεκάτη τρίτη, ἄδηλον πῶς ὑπολογιζομένη, ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου, ἢ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἢ ἀπὸ τῆς δύσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν προτεραίαν. «Εἰς τὰς ιγ' (ὥρας κυριεύει) ὁ Κρόνος· πάντοτε φυλάσσου.» παραγγέλλει τὸ μαγικὸν βιβλίον. 2) Οἱ μὴ γινώσκοντες

1) Νικήτ. Χωνιάτ. Ε' 2 σ. 200 Bonn.

2) Ὑγρομαντεία, τὸ κληθὲν τῆς πάσης τέχνης τῆς ὑγρομαντείας. φύλλ. 241α (χειρόγραφον τοῦ 15' αἰῶνος τῆς ἐν Μονάχῳ βιβλιοθήκης ὑπ' ἀριθμὸν LXX).

δὲ τίς ἢ ὥρα αὐτὴ ἠναγκάζοντο νὰ προφυλάσσονται ὅλην τὴν ἡμέραν.

Πᾶσαι ὁμως αἱ ἄλλαι ὥραι τῆς Τρίτης θεωροῦνται αἴσαι καὶ πρὸς πᾶσαν πράξιν ἐπιτήδαιοι, κατὰ τὸ αὐτὸ βιβλίον. Καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν ἄλλοι εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ ὑπολαμβάνουσιν ὅτι εὐτυχῶς συντελοῦνται ὅσα τις ἤθελεν ἐπιχειρήσει τὴν Τρίτην.

Ὅθεν ἡ δεισιδαιμονία περὶ ἧς ἡμῖν ὁ λόγος εἶναι ὑπαγόρευσις ψευδεπιστήμης, παντελῶς σχεδὸν λησμονηθείσης σήμερον, τῆς ἀστρολογίας. Ὁ δ' ἡμέτερος λαὸς ἄλλοῦ ζητῶν τὴν ἀρχὴν αὐτῆς δεικνύει τοῦτο μὲν ὅτι παντελῶς ξένα εἶναι εἰς αὐτὸν τὰστρολογικὰ διδάγματα, τοῦτο δ' ὅτι ἀκμαῖον ἔχει τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, στυγνὴν καὶ ἀπαισίαν θεωρῶν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν συντελεσθῆ ἡ μεγάλη ἐθνικὴ συμφορὰ.

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εὐγνωμοσύνη ἀγρίου.

Πολιτισμένος ἄνθρωπος ἠρώτησε μὲν ἡμέρα
 Καὶ εἶπεν εἰς Ἀφρικανόν : «Σκληρόε, ν' ἀποκριθῆς.
 Γρατί σπαράξεις, γιατί τρῶς τὸν γέρω σου πατέρα ;
 Δὲν τὸν ἀφίνεις ἤσυχας τὸ μνῆμα νὰ τὸν πᾶνε ;» —
 « Ἀχάριστε, ἀπήντησε ὁ ἄγριος εὐθύς,
 Ἀφίνεις τὸν πατέρα σου σκουλίκια νὰ τὸν φᾶνε ;»

Ἐπιτύμβιον κυνός.

Ἐνθάδε κεῖμαι ὁ Ἀζώρ, πιστὸς τῆς Λέλας φίλος.
 Τίς εἶμαι τώρα ἕμαθες. Σὺ, τίνας εἶσαι σκύλος ;

¹ Ἄθηναι.

Α. Κ. ΠΕΡΔΙΚΙΔΗΣ